



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 312/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. B. Z., Ž., MUDr. A. J., M., a M. Z., Ž., zastúpených advokátkou JUDr. Z. S., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 91/01 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. B. Z., MUDr. A. J. a M. Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2006 doručená sťažnosť Mgr. B. Z., Ž. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“), MUDr. A. J., M. (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“) a M. Z., Ž. (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“, spolu tiež ako „sťažovateľky“), ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 91/01 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že 11. októbra 2000 bol proti sťažovateľke v 1. rade podaný na okresnom súde žalobný návrh o zaplatenie 250 000 Sk. Dňa 4. júla 2002 bol v napadnutom konaní podaný návrh, ktorým sa „(...) rozšíril návrh na ďalších účastníkov konania na strane odporcu, a to o sťažovateľky v rade 2) a 3).“ Po uvedených procesných úkonoch bol okresný súd voči sťažovateľkám v 1. až 3. rade nečinný, a to voči sťažovateľke v 1. rade v čase od 24. novembra 2000 do 13. apríla 2004 a voči sťažovateľke v 2. a 3. rade v čase od 5. júla 2002 do 13. apríla 2004. Dňa 8. júna 2005 okresný súd vyniesol vo veci rozsudok, ktorým zaviazal sťažovateľky v 1. až 3. rade k zaplateniu žalovaného nároku. Dňa 18. apríla 2006 odvolací súd na odvolanie sťažovateľiek potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, ktorý sa stal právoplatným 27. júla 2006 a vykonateľným 31. júla 2006. Nečinnosťou súdu počas vyššie uvedeného obdobia plynuli všetkým sťažovateľkám úroky z omeškania vo výške 17,6 % ročne zo žalovanej istiny. So zreteľom na nečinnosť okresného súdu dospeli sťažovateľky k záveru, že je dôvodné požadovať primerané zadosťučinenie, ktoré predstavuje sumu úroku z omeškania plynúceho v čase nečinnosti súdu.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľky navrhujú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Okresný súd v Žiline v konaní vedenom pod spisovou zn. 12 C 91/01 porušil právo sťažovateľiek v rade 1/, 2/ a 3/, aby vec bola prerokovaná bez zbytočných prietáhov a boli zaručené práva v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Sťažovateľke v rade 1/ priznáva finančné zadosťučinenie v sume Sk 72.133,- ktoré jej je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

3. Sťažovateľke v rade 2/ priznáva finančné zadosťučinenie v sume Sk 20.102,- ktoré jej je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Sťažovateľke v rade 3/ priznáva finančné zadosťučinenie v sume Sk 20.102,- ktoré jej je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

5. Sťažovateľkám v rade 1/, 2/ a 3/ priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume Sk 14.300,- ktorú je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť ich právnej zástupkyňi do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľiek, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 91/01 dochádza k porušovaniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pri tom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Sťažovateľky vo svojej sťažnosti, ktorá bola na poštovú prepravu odovzdaná 27. septembra 2006 a ústavnému súdu doručená 29. septembra 2006, namietali porušenie ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 91/01. Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že v čase odovzdania predmetnej sťažnosti na poštovú prepravu a v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu tvrdené porušovanie označeného základného práva sťažovateľiek na okresnom súde už netrvalo. Sťažovateľky uviedli, že rozsudok v danej veci „*sa stal právoplatným dňa 27. 7. 2006*“. Konanie, v ktorom malo dochádzať k zbytočným prietáhom, bolo skončené už 8. júna 2005.

Tento skutkový stav, ktorého relevantnosť nemal ústavný súd dôvod spochybňovať (kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľiek), bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

2. Na základe uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť.

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (napr. I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Predmetná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 29. septembra 2006 a konanie pred okresným súdom, v ktorom malo dochádzať k zbytočným prietahom, bolo skončené už 8. júna 2005, teda dávno po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom, preto prichádzalo do úvahy odmietnutie tejto ústavnej sťažnosti aj pre oneskorenosť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2006